



Aan:

- College van Burgemeester en wethouders Sittard- Geleen
- Gemeenteraad Sittard-Geleen

Obbicht, 06 mei 2019

Geachte dames en heren,

In aansluiting op ons bericht van 03 april jl. vragen wij andermaal uw aandacht voor onderstaande ontwikkelingen en daarop volgende vragen die wij uiteraard graag beantwoord zien. Daarbij laten wij ons onder meer leiden door het coalitieakkoord en om maar met deur in huis te vallen navolgend citaat: *“Een coalitie voor de toekomst. De uitdagingen vragen om een college met een open en transparante stijl, waarbij de inwoners vroegtijdig mee kunnen praten en mee kunnen doen”.*

De transformatie van Obbicht: ingrijpende veranderingen in de infrastructuur als gevolg van krimp-economische- en maatschappelijke ontwikkelingen.

Een integrale aanpak voor Obbicht: het waarom, hoe en wat betekent dit voor de voorzieningen?

Achtergrond: In het Dorp-Ontwikkelingsplan (-DOP- oktober 2014) hebben wij als dorpsplatform voor het eerst gewag gemaakt van het belang van en de behoefte aan een ontmoetingsplek in Obbicht, in de vorm van een huiskamervoorziening. Het belang van maatschappelijke voorzieningen in kleine kernen is ook terug te vinden in het door Hashkoming DHV (07 februari 2014) uitgevoerd haalbaarheidsonderzoek ten behoeve de toekomstvisie onderwijs en sport Obbicht-Grevenbicht waarvan onderstaand citaat:

“In kleinere gemeenschappen hebben maatschappelijke voorzieningen een belangrijke functie. Ze vormen een verbindende schakel in de gemeenschap: een ontmoetingspunt. Dit geldt natuurlijk ook voor maatschappelijke voorzieningen in stedelijke gebieden. Echter, wij zien in de praktijk dat wanneer een maatschappelijke voorziening, zeker een school of een gymzaal, uit een dorp verdwijnt dat dit grote impact heeft op de gemeenschap. De inwoners zijn dan vaak direct aangewezen op voorzieningen in naburige dorpen of stedelijke gebieden.

Echter, de situatie in Obbicht verandert doordat het dorp niet langer beschikt over een school en een peuterspeelzaal.”

Tussen februari 2014 en mei 2019 zijn de veranderingen in Obbicht inmiddels groot en is de achteruitgang duidelijk zichtbaar en voelbaar. Zo is er, om uiteenlopende redenen, totaal geen horeca meer. Dit maakt de noodzaak van een ontmoetingsplek in de vorm van een kleinschalige (maatschappelijke-) voorziening als een huiskamer meer en meer noodzakelijk.

Draagvlak: In juli 2016 heeft het dorpsplatform een enquête in het dorp uitgezet. Uit de resultaten blijkt dat er ruim draagvlak is onder inwoners van Obbicht voor een huiskamervoorziening. Zowel leden van een vereniging als inwoners die geen lid zijn van een vereniging gaven dit aan. Het rapport met de resultaten is te downloaden via: http://www.wordpress.dorpsplatform-obbicht.nl/wp-content/uploads/2019/01/rapport_enquete_ontmoetingsplek.pdf

Het verdwijnen van voorzieningen beperkt zich in Obbicht niet alleen tot de basisschool en horeca maar ook tot andere panden en percelen: zoals:

- Het gebouw van de Woningstichting maar op den duur ook het
- Kerkgebouw (geen monumentaal gebouw)
- De vrij komende gebouwen van de tennisvereniging en de voetbalvereniging
- De gymzaal.

Ontmoeting: Obbicht beschikt over een harmoniezaal: een verenigingsgebouw dat in privé bezit is van de harmonie. Groepsactiviteiten zijn er goed te organiseren. Het gebouw biedt goede mogelijkheden voor het musiceren in groepsverband en of andere grootschalige activiteiten zoals Carnaval. Het gebouw heeft aan de voorkant van de straat een klein café, direct grenzend aan de straat. Deze ingang is niet toegankelijk voor minder validen. Hiertoe dient men zich te wenden via de omgeleide toegang, achterom. Er is een kleine bovenverdieping te bereiken via een steile trap. Het gebouw – de zaal- wordt veelvuldig gebruikt voor repetities van de harmonie en het slagwerk. De zeggenschap van het gebouw ligt bij de harmonie. De ouderenvereniging gebruikt (huurt) het gebouw voor groepsactiviteiten waartoe zaalruimte nodig is zoals : Yoga, volksdansen, kerstbijeenkomsten etc.

Volgens mevr. de Koster (gemeente Sittard-Geleen, persoonlijke mededeling maart 2019) zijn er bij de harmonie nog drie dagdelen beschikbaar. De harmoniezaal is momenteel door de gemeente aangewezen als ontmoetingsplek vanwege een bijdrage in de verbouwingskosten 20 jaar geleden (1999, voormalige gemeente Born). Het in FL. uitgekeerde bedrag, *verrekend over de afgelopen 20 jaar jaar betekent dit een subsidie van: € 7.941,15* per jaar. Ten behoeve van de harmoniezaal ontvangt de harmonie momenteel geen aanvullende subsidie. In het opgestelde contract (november 1999), tussen de voormalige gemeente Born en het bestuur van de harmonie, zijn slechts voorwaarden van algemene aard opgenomen zoals : “tegen redelijke in de gemeente Born gangbare gemeenschapshuistarieven en open stellen van het gebouw tbv de inwoners op ‘acceptabele’ tijden en in een ‘redelijke’ frequentie”.

Ontmoetingsplek/huiskamervoorziening versus harmoniezaal:

De werkgroep is van mening dat de harmoniezaal niet geschikt is voor een huiskamervoorziening en ook niet geschikt te maken is. Belangrijkste argumenten daartoe zijn: de fysieke ligging, er is geen permanente huiskamervoorziening en daarbij behorende faciliteiten mogelijk, er is geen mogelijkheid tot een centraal gelegen **voorbijgangers dynamiek** binnen –buiten gebeuren en terras. De toegankelijkheid is beperkt voor w.b bezetting van geschikte ruimte en aan de voordeur is geen toegankelijkheid voor minder validen , er is geen (juridische-) zeggenschap van inwoners t.b.v. het gebruik, gemis aan draagvlak onder inwoners (hetgeen onder meer blijkt uit de afgenomen enquête/onderzoek). Daarbij wordt het pand ook vaker gebruikt door andere muziekverenigingen tbv een repetitie of andere horeca-activiteiten cq grootschalige verenigingsactiviteiten zoals Carnaval. Hier is het pand ook uitermate geschikt voor. De beschikbare ruimte van het café is erg klein en zal niet voldoen aan het noodzakelijke aantal zitplaatsen, ook na een verbouwing niet. De boven ruimte is in zijn geheel niet geschikt wat betreft bereikbaarheid voor minder validen en de omvang van de ruimte. Nog los van de noodzaak van een eenvoudige keuken waar maaltijden bereid kunnen worden volgens de hedendaagse HACCP normen.

Al met al zullen noodzakelijke aanpassingen gepaard gaan met niet geringe financiële kosten en er andermaal publieke gelden nodig zijn. Waarbij, de werkgroep is immers voldoende bekend met de fysieke mogelijkheden van het pand, dermate hoge concessies gedaan moeten worden dat de levensvatbaarheid en zeker duurzaamheid op het spel gezet wordt. Tevens verwijzen wij naar de huidige bijzondere en uitzonderlijke context waarin het dorp zich bevindt. Al met al acht de werkgroep verder onderzoek, zeker gelet op het feit dat het proces reeds loopt vanaf 2014 maar ook dat het geen haalbare kaart is (zoals hierboven omschreven) niet zinvol.

Integrale aanpak in Obbicht: *Meerdere onderdelen en ontwikkelingen in het dorp hangen met elkaar samen en bieden ook verdere kansen om met elkaar te verbinden. Dit kan uiteraard in de concretisering en per onderdeel uitgewerkt worden. Essentieel achten wij het realiseren van een ontmoetingsplek voor alle leeftijden, centraal gelegen in Obbicht, openbaar en goed toegankelijk en met fundamentele en niet vrijblijvende (juridische-) zeggenschap door de inwoners. Hier liggen volop kansen ten behoeve van de leefbaarheid. Hierbij hechten wij sterk aan een vraaggerichte oplossing waarbij de locatie voldoet aan de omschreven randvoorwaarden. Nieuwe situaties vragen om nieuwe maatregelen en tevens: **elke keuze en /of maatregel heeft weer gevolgen voor de andere.** Obbicht functioneert als eigenstandige gemeenschap. Wij leggen de focus op een integrale aanpak voor de leefbaarheid in Obbicht; vanuit de huidige nieuwe context (alle vrijkomende gebouwen en percelen meegewogen) in een haalbaar perspectief. Uitgaande van de kleinschaligheid van het dorp en het landelijke karakter is de kleinschaligheid van een huiskamervoorziening effectief en succesvol als het voldoet aan **onderstaande basisvoorwaarden (hierbij hebben wij ons laten leiden door huiskamervoorzieningen die ook elders in het land en in de regio gerealiseerd zijn maar ook de resultaten (cq input van inwoners) uit de door het dorpsplatform uitgevoerde enquête in 2016) :***

- Centraal – in de kern - gelegen in Obbicht
- Ruim daglicht is aanwezig
- Permanente huiskamerfaciliteiten zoals: huiskamermeubilair, radio en tv, eettafels en stoelen, stoffering etc.
- Voorbijgangers- dynamiek is aanwezig en tevens een mogelijkheid tot een aangrenzend terras.
- Tenminste geschikt voor 35- 50 zitplaatsen
- Permanente beschikbaarheid (groeimodel)
- (Juridische) en niet vrijblijvende zeggenschap door inwoners
- Direct aangrenzende leefkeuken waar maaltijden bereid kunnen worden door- en voor inwoners (participatieproject)
- Rolstoeltoegankelijk
- Begane grond
- Combinatie met het Wijksteunpunt is haalbaar.
- Duurzaam (lange termijn) beschikbaar

Burgerparticipatie: Vorenstaande uitgangspunten komen goed overeen met de huidige landelijke opvattingen over Burgerparticipatie waartoe ook het College van B&W in Sittard-Geleen een aantal zaken heeft opgenomen in het coalitie akkoord die naadloos aansluiten bij dit initiatief. Wij citeren: *“Besturen met, voor en door de inwoners is een speerpunt, de gemeente is er voor de inwoners, niet andersom. Wij zijn niet in staat om alles zelf op te lossen. En de inwoner neemt steeds meer zelf het initiatief, wil gehoord worden, wil meedoen. Beginspraak en meedoen zijn dus belangrijk vanuit deze verschillende motieven. Onze inwoners willen steeds vaker zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun situatie, zowel in zorgtaken als in hun directe leefomgeving. Wij zullen dan ook voortbouwen op het programma “burgerparticipatie en wijkgericht werken”. De rol van de gemeente verandert daardoor meer en meer in die van een gelijkwaardige partner met een faciliterende en ondersteunende rol, waar nodig met kaderstelling en budgetten.”*

Inwoners uit het dorp staan te popelen om de handen uit de mouwen te steken.

Welke functies (uitgaande van de voorwaarden zoals omschreven) hebben wij voor ogen in deze voorziening:

- Open inloop (ontmoeting) op vast te stellen dagen en tijden: ‘kopje koffie buurvrouw’ voor alle leeftijden.
- Dagactiviteiten voor senioren zoals kaartje leggen, bewegen (samen op pad), creatieve activiteiten.
- Repair- café
- Matchpoint: Vraag en aanbod van materialen en diensten
- Samen koken en eten (door- en voor inwoners)
- Doorontwikkeling vrijwilligerswerk

- Vergaderen door vrijwilligers
- Wijksteunpunt

Overleg dorpsplatform met verenigingen en stichtingen:

11 februari 2017 heeft er op initiatief van het dorpsplatform overleg plaats gevonden met verenigingen. Zij zijn op de hoogte gebracht van de resultaten van ons onderzoek (enquête) en stonden niet afwijzend tav realisatie van een huiskamervoorziening in de lijn van deze resultaten.

Tevens heeft er afgelopen jaren, op initiatief van het dorpsplatform, overleg plaats gevonden met:

- Parochiecomité
- Bisdome
- Woningstichting Obbicht & Papenhoven
- Provincie

Er zijn ook meerdere plannen ontwikkeld die voorgelegd zijn aan de gemeente waarvan u op de hoogte bent gebracht.

Recent, mei 2019, heeft er overleg plaats gevonden met een afvaardiging van het bestuur van de harmonie, het bestuur van het dorpsplatform en de werkgroep. Een overleg in goede sfeer waarbij het bestuur van de harmonie aangeeft dat zij begrijpen dat inwoners behoefte hebben aan een dergelijke voorziening, zoals blijkt uit de uitgevoerde enquête. Daarbij geeft het bestuur aan dat zij momenteel niet aan alle voorwaarden kunnen voldoen zoals onder meer voort komt uit de afgenomen enquête (praktijkonderzoek) onder inwoners en overgenomen is door de werkgroep: waaronder de voorbijgangerdynamiek, een terras, koken voor en door inwoners, de zeggenschap door inwoners etc.

De harmonie geeft aan open te staan om de mogelijkheden voor het gebruik van ruimtes in de Harmoniezaal als Huiskamer verder te onderzoeken, ook als hiervoor aanpassingen van deze ruimtes nodig zijn.

De werkgroep daarentegen ziet juist dat het hier gaat om fundamentele onderdelen van de ontmoetingsplek zoals hierboven omschreven onder: **'Ontmoetingsplek/huiskamervoorziening versus harmoniezaal'**. De werkgroep begrijpt uiteraard dat er verschillende belangen in het geding zijn maar legt de focus op het gemeenschapsbelang.

Het bestuur van de harmonie geeft tevens aan dat zij verrast is over het bericht dat de gemeente het dorpsplatform heeft geïnformeerd dat het wijksteunpunt op termijn verplaatst wordt naar de Harmoniezaal. Het bestuur van de harmonie heeft vanuit de gemeente hierover tot nog toe geen enkel contact gehad.

Wat is de relatie met het huidig beleid van de gemeente Sittard-Geleen?

In het coalitieakkoord wordt melding gemaakt van het volgende:

"Onze visie is dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen en leven. Dat betekent dat de zorg die zij nodig hebben zo veel als mogelijk in de nabijheid wordt aangeboden. Dat vraagt ook het nodige van de eigen omgeving.

Vrijwilligers en mantelzorgers maken het mogelijk dat de druk op de zwaardere voorzieningen afneemt en de zorg betaalbaar blijft. De samenleving als geheel wordt meer zelfredzaam.

Gezondheidsproblemen hangen vaak samen met levensstijl, met wel of niet deelnemen aan sport en sociale activiteiten, met inkomens-, armoede- en schuldenproblemen. En ook hier is vroegtijdige signalering belangrijk. Het is met andere woorden een complexe opgave waarvoor een integrale inzet vanuit meerdere beleidsterreinen noodzakelijk is.

"Wij onderzoeken hoe we de inwoners verder kunnen betrekken bij de veiligheid en sociale cohesie in de wijk en steunen bewonersinitiatieven"

“Of door onze aantrekkelijke omgeving in het buitengebied. Maar het vraagt meer, de trends naar de toekomst vragen om een levensloopbestendige, seniorenvriendelijke en veilige omgeving. De leefbaarheid in de dorpen, buurten en wijken wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezige basisvoorzieningen”.

Het lijkt ons dat ons initiatief naadloos aansluit bij bovengenoemde speerpunten uit het coalitieakkoord, derhalve vragen wij uw medewerking in dezen.

Financiën: Wij hebben er in onze brief van 03 april reeds gewag van gemaakt dat er leefbaarheidsgelden Consortium Grensmaas op de plank liggen. Dat ook meerdere andere partijen bereid zijn een ‘duit in het zakje’ te doen. Het enige wat rest is de positieve support van de gemeente Sittard-Geleen.

Mei 2019, namens het bestuur Dorpsplatform Obbicht en de werkgroep : “Obbicht is in beweging”

Vragen aan de gemeenteraad Sittard-Geleen alsmede het college van B&W :

- 1. Kunnen de inwoners uit Obbicht rekenen op de actieve steun en medewerking van de gemeente (gemeenteraad-) Sittard-Geleen om te komen tot realisatie van een duurzame huiskamervoorziening in Obbicht, anders dan de harmoniezaal?**
- 2. Kunnen de inwoners uit Obbicht rekenen op medewerking van de gemeente Sittard-Geleen om te komen tot een huiskamervoorziening die voldoet aan de noodzakelijke voorwaarden, zoals hierboven is omschreven en is aangedragen door de inwoners van Obbicht.**
- 3. Kunnen de inwoners van Obbicht binnen een half jaar rekenen op realisatie van een huiskamervoorziening in het kader van Burgerparticipatie, zoals hier omschreven?**
- 4. Kan de gemeente (gemeenteraad) aangeven wat de houdbaarheidsdatum cq einddatum is van de versterkte subsidie door de voormalige gemeente Born inzake de harmoniezaal en de relatie met de aanwijzing door de gemeente als ontmoetingsplek?**

Graag vernemen wij uw reactie binnen de daartoe door de gemeenteraad Sittard-Geleen vast gestelde termijn.

Bestuur Dorpsplatform Obbicht, werkgroep ‘Obbicht is in beweging’